

Samorząd Zawodowy

W drodze ustawy można tworzyć samorzady zawodowe, reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należytym wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.

art. 17 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

Na wstępie wyjaśnić należy, że czym innym jest samorząd gospodarczy, czym innym stowarzyszenie naukowo-techniczne, a jeszcze czym innym samorząd zawodowy. I tak, w naszym zawodzie organizacją samorządu gospodarczego jest np. Geodezyjna Izba Gospodarcza. Skupia ona podmioty gospodarcze, głównie małe i średnie, i reprezentuje ich interesy gospodarcze. Organizacje samorządu gospodarczego powoływane są na podstawie ustawy z 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (DzU nr 35, poz. 195).

Stowarzyszeniem naukowo-technicznym jest np. Stowarzyszenie Geodetów Polskich, będące członkiem organizacji wyższej użyteczności publicznej pod nazwą Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej. SGP działa na podstawie prawa o stowarzyszeniach, a jego cele to m.in.: współdziałanie z właściwymi jednostkami w zakresie rozwoju techniki i produkcji oraz wdrażania osiągnięć naukowo-technicznych, a także szkolenie i podnoszenie poziomu wiedzy członków. Za statutem SGP można by tych celów wymienić jeszcze więcej.

Natomiast główne zadania samorządu zawodowego to, z jednej strony, sprawowanie nadzoru nad należytym wykonywaniem zawodu przez członków samorządu, a z drugiej – reprezentowanie i ochrona ich interesów zawodowych. Wiele grup zawodowych skorzystało z konstytucyjnego prawa utworzenia swoich samorządów. Zaliczają się do nich m.in.: notariusze, adwokaci, lekarze. Ostatnio dołączyli do tej grupy architekci, inżynierowie budowlani i urbaniści na podstawie ustawy z 15 grudnia 2000 roku (DzU nr 5, poz. 42 z 2001 roku). Pra-

ce nad tą ustawą trwały kilka lat. W początkowym okresie jej tworzenia wydawało się, że obejmie ona również nasz zawód. Niestety, tak się nie stało.

Idea powołania samorządu zawodowego geodetów i kartografów dojrzała w naszym środowisku od dawna. Mówiło się o tym na różnych konferencjach i spotkaniach. Wiele osób, którym dobro naszego zawodu leży na sercu, widzi w samorządzie szansę na podniesienie jego rangi.

Z kolei oczekiwania ze strony administracji idą w kierunku odciążenia jej od niektórych obowiązków. Jeszcze inni uważają, że samorząd zawodowy – poprzez przypisanie mu prowadzenia postępowania dyscyplinarnego z zakresu odpowiedzialności zawodowej – spowoduje wzrost poczucia odpowiedzialności wśród członków, co z kolei pozytywnie wpłynie na jakość opracowań. Nie bez znaczenia, jeśli idzie o jakość naszych usług i prestiż zawodu, byłby z pewnością obowiązek permanentnego dokształcania się zapisany w ustawie. Tych oczekiwań można by wymienić jeszcze więcej.

Wdotychczasowej dyskusji obawy budziła sprawa członkostwa w samorządzie geodetów ze średnim wykształceniem. Przedstawiany projekt zakłada, że członek samorządu powinien mieć wyższe wykształcenie kierunkowe, ale robi wyjątek dla techników posiadających już uprawnienia zawodowe. A więc, zgodnie z zasadą praw nabytych, z tytułu wykształcenia nikomu nie zostaną odebrane uprawnienia zawodowe. Jednak z dniem wejścia w życie proponowanych zmian zostanie zamknięta droga dla techników

do uzyskania uprawnień i samodzielnego wykonywania zawodu. Ale czy to źle? Czy jako środowisko zawodowe nie powinniśmy dążyć do podnoszenia naszych kwalifikacji? Nie bez znaczenia jest tu fakt, że ograniczenie to dotyczy będzie głównie osób młodych, a więc tych, którym stosunkowo łatwo przyjdzie uzupełnienie kwalifikacji w systemie studiów wieczornych lub wieczorowych.

Jedyną „grupą”, która ma rzeczywiste powody do obaw w związku z utworzeniem samorządu zawodowego, to ci z naszych kolegów geodetów, którzy reprezentują niski poziom wykonawstwa, ci o niskiej etyce zawodowej oraz ci, którzy zatrzymali się w rozwoju zawodowym w momencie ukończenia szkoły. Jest to grupa nieliczna, ale rzucająca cień na całą resztę. Już w cytowanym wyżej zapisie konstytucyjnym jest mowa o należytych wykonywaniu zawodu w granicach interesu publicznego. W przedstawianym projekcie sprawa ta zajmuje poczesne miejsce. Na podkreślenie zasługuje fakt, że to właśnie ze środowiska wykonawców prac geodezyjnych płyną od dawna wyraźne sygnały, że zależy im na podnoszeniu kwalifikacji, na eliminowaniu nierzetelnych czy wręcz nieuczciwych wykonawców. Postulaty takie zgłaszane są na kolejnych walnych zgromadzeniach Geodezyjnej Izby Gospodarczej. Jak dotąd trudno dopatrzeć się zdecydowanych kroków ze strony administracji, działającej w oparciu o aktualne prawo. Intencją autorów proponowanych zmian jest, by to właśnie samorząd zawodowy miał prawo i narzędzia do egzekwowania należytego wykonywania zawodu przez swoich członków.

Na postawiony zarzut, że powstanie nowa biurokracja, że trzeba będzie płacić składki, odpowiadamy: tak, to prawda. Struktura administracyjna będzie musiała powstać. Ktoś będzie musiał tym organizmem kierować, zarządzać i obsługiwać go. Ale to członkowie samorządu zdecydują, jak duże, a może raczej, jak małe to będą struktury. To my sami będziemy pilnować, by ta nasza biurokracja nie rozrosła się zbyt. A co do składek, to po pierwsze, również my sami określimy ich wielkość. A po drugie, skoro

Geodetów i Kartografów

wszyscy będziemy je płacić, to wszyscy będziemy musieli wkalkulować to w koszty swojej działalności (będą one stanowić koszty uzyskania przychodu).

Wśród członków Geodezyjnej Izby Gospodarczej od dawna istniało przekonanie o konieczności powołania samorządu zawodowego geodetów i kartografów. Ostatnie Walne Zgromadzenie Izby w październiku ubiegłego roku zobowiązało Radę GIG do podjęcia intensywnych starań w tym kierunku. Podobne postulaty wysuwał Krajowy Związek Pracodawców Firm Geodezyjnych i Kartograficznych. Również ostatni Walny Zjazd Stowarzyszenia Geodetów Polskich podjął uchwałę o konieczności powołania samorządu zawodowego.

Główny geodeta kraju Jerzy Albin w pierwszych dniach po nominacji (w listopadzie ubiegłego roku) przyjął delegację Geodezyjnej Izby Gospodarczej. Wśród wielu tematów podejmowanych w trakcie spotkania zdecydowanie naj-

ważniejszym był właśnie samorząd zawodowy. Przedstawiając swoje zamierzenia, prezes GUGiK sprawę powołania samorządu uznał za priorytetową. Przy takiej zbieżności poglądów Geodezyjna Izba Gospodarcza – chcąc wnieść swój wkład w dzieło powstania samorządu – zaproponowała, że opracuje projekt zmian do ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* powołujących samorząd. Do prac włączył się także Krajowy Związek Pracodawców Firm Geodezyjnych i Kartograficznych. Poniżej przedstawiamy ich wyniki:

1. Projekt rozdziału 8^a do ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* o powołaniu samorządu zawodowego geodetów i kartografów.
2. Projekt zmian towarzyszących do rozdziału 8 ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne*.
3. Uzasadnienie.

Opracowania te przedstawione zostały prezesowi GUGiK i – w co wierzymy – będą uwzględnione w przygotowywanym

przez GUGiK rządowym projekcie nowelizacji ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne*.

Różne mogą być formy aktów prawnych wprowadzających samorząd zawodowy: albo samodzielna ustawa o samorządzie, albo nowelizacja istniejącej dla danego zawodu ustawy ustrojowej. W naszym przypadku zdecydowano się, zgodnie z sugestią głównego geodety kraju, na ten drugi sposób. Wydaje się, że będzie to szybszy sposób, gdyż nowelizacja ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* ma nastąpić w bieżącym roku. Publikując projekt, liczymy na merytoryczną dyskusję zainteresowanych tą sprawą. Liczymy, że rzeczowe propozycje czytelników sprawią, iż ostateczny kształt proponowanych zmian będzie doskonalszy, a powstały samorząd zawodowy spełni wszystkie pokładane w nim oczekiwania.

**W imieniu Rady GIG
wiceprezes Roman Kasprzak**

Projekt rozdziału do ustawy PgiK o powołaniu samorządu

(opracowanie Geodezyjnej Izby Gospodarczej oraz Krajowego Związku Pracodawców Firm Geodezyjnych i Kartograficznych z 15 lutego 2002 r.)

Rozdział 8^a

Samorząd Zawodowy Geodetów i Kartografów

Art. 46^a 1. Samorząd zawodowy geodetów i kartografów, zwany dalej samorządem, tworzą członkowie zrzeszeni w Izbie Geodetów i Kartografów zwanej dalej Izbą.

2. Samorząd zrzesza, z zastrzeżeniem ust. 3, osoby posiadające wyższe wykształcenie geodezyjne i kartograficzne oraz uprawnienia zawodowe do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii.

3. Uznając prawa nabyte, do samorządu mogą należeć osoby posiadające średnie wykształcenie geodezyjne oraz uprawnienia zawodowe do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy.

4. Przynależność osób, o których mowa w ust. 1, do samorządu jest obowiązkowa i powstaje z chwilą wpisu na listę członków izby geodetów i kartografów właściwej według miejsca zamieszkania.

5. Samorząd jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań i podlega tylko przepisom prawa.

6. Jednostkami organizacyjnymi samorządu zawodowego są:

- 1) Krajowa Izba Geodetów i Kartografów zwana dalej Krajową Izbą,
- 2) Wojewódzkie izby geodetów i kartografów zwane dalej wojewódzkimi izbami.
7. Krajowa Izba i wojewódzkie izby mają osobowość prawną.

Art. 46^b 1. Do zadań samorządu należy reprezentowanie członków samorządu oraz ochrona ich interesów zawodowych, polegająca w szczególności na:

- 1) podejmowaniu działań w celu zapewnienia warunków należytego wykonywania zawodu geodetów i kartografów,
- 2) sprawowaniu nadzoru nad należyтым wykonywaniem zawodu przez członków samorządu,
- 3) współdziałaniu w kształtowaniu i stosowaniu przepisów prawa w zakresie geodezji i kartografii,
- 4) tworzeniu i aktualizacji standardów zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii,
- 5) ustalaniu zasad etyki zawodowej i sprawowaniu nadzoru nad jej przestrzeganiem,
- 6) prowadzeniu doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków samorządu,

- 7) prowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego na uprawnienia zawodowe,
- 8) nadawaniu i pozbawianiu uprawnień zawodowych,
- 9) opiniowaniu programów kształcenia geodetów i kartografów,
- 10) współpracy w sprawach należących do samorządu z organami administracji publicznej, innymi samorządami zawodowymi, samorządami gospodarczymi, związkami pracodawców, jednostkami naukowo-badawczymi oraz krajowymi i międzynarodowymi organizacjami zawodowymi geodetów i kartografów,
- 11) określaniu praktycznych kwalifikacji kandydatów ubiegających się o uprawnienia zawodowe w zakresie geodezji i kartografii,
- 12) prowadzeniu postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej członków samorządu,
- 13) prowadzeniu rejestru członków samorządu,
- 14) wydawaniu wytycznych w sprawie wysokości opłat za prace geodezyjne i kartograficzne wykonywane przez członków samorządu w rozumieniu art. 11,
- 15) realizacji innych zadań statutowych samorządu zawodowego.

2. Samorząd może prowadzić działalność gospodarczą z wyjątkiem usług geodezyjnych i kartograficznych.

Art. 46^c 1. Siedzibą organów Krajowej Izby jest miasto stołeczne Warszawa.

2. Wojewódzka izba działa na terenie jednego województwa.

3. Siedzibą organów wojewódzkiej izby jest miasto wojewódzkie.

4. Kadencja jednostek organizacyjnych samorządu i ich organów trwa 4 lata.

5. Działalność i strukturę organizacyjną izb samorządu i organów określają ich statuty.

6. Uchwały organów samorządu podejmowane są zwykłą większością głosów.

7. Członkowie organów wojewódzkich izb i Krajowej Izby pełnią swoje funkcje społecznie, chyba że Zjazd Krajowy Izby w drodze uchwały postanowi inaczej.

Art. 46^d 1. Nadzór nad działalnością samorządu w zakresie zgodności z prawem sprawuje minister właściwy do spraw architektury i budownictwa za pośrednictwem Głównego Geodety Kraju.

2. Uchwały organów samorządu są przesyłane Głównemu Geodecie Kraju w terminie 14 dni od dnia ich podjęcia.

3. Minister właściwy do spraw architektury i budownictwa może zaskarżyć w terminie 30 dni od dnia otrzymania uchwały organów wojewódzkich izb do właściwych organów Krajowej Izby, a uchwały organów Krajowej Izby do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

4. Minister właściwy do spraw architektury i budownictwa może zwrócić się do Krajowej Rady Izby lub Krajowego Zjazdu o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do właściwości samorządu. Uchwała Rady Krajowej Izby powinna być podjęta w terminie dwóch miesięcy, a uchwały Krajowego Zjazdu na najbliższym Zejeździe.

Art. 46^e 1. Do postępowania w sprawach indywidualnych uregulowanych w ustawie, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 46^f 1. Organami Krajowej Izby samorządu są:

- 1) Krajowy Zjazd Izby,
- 2) Krajowa Rada Izby,
- 3) Krajowa Komisja Rewizyjna,
- 4) Krajowy Sąd Dyscyplinarny,
- 5) Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej.

2. Krajowy Zjazd Izby jest najwyższym organem Krajowej Izby i stanowią go delegaci wybrani przez wojewódzkie zjazdy izb.

3. Krajowa Rada Izby zwołuje Krajowy Zjazd Izby raz w roku jako sprawozdawczy, a co 4 lata jako sprawozdawczo-wyborczy.

4. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby zwołuje Krajowa Rada Izby z własnej inicjatywy lub na wniosek Krajowej Komisji Rewizyjnej, co najmniej 1/3 ogólnej liczby wojewódzkich rad izb albo ministra właściwego do spraw architektury i budownictwa w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku.

5. Do właściwości Krajowego Zjazdu Izby należy w szczególności:

- 1) uchwalenie statutu Krajowej Izby i wojewódzkiej izby oraz regulaminów działania organów,
- 2) wybór członków organów Krajowej Izby, o których mowa w ust. 1 pkt 2-5,
- 3) ustalenie zasady gospodarki finansowej Krajowej Izby i składowi członkowskiej oraz uchwalenie budżetu Krajowej Izby,
- 4) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań z działalności organów, o których mowa w ust. 1 pkt 2-5,
- 5) odwoływanie członków organów izby przed upływem kadencji.

6. Krajowa Rada Izby kieruje działalnością samorządu zawodowego między Krajowymi Zjazdami Izby, a w szczególności:

- 1) wykonuje uchwały Krajowego Zjazdu Izby,
- 2) koordynuje i nadzoruje działalność wojewódzkich rad izb oraz ich uchwał,
- 3) reprezentuje interesy członków samorządu,
- 4) powołuje i odwołuje członków Komisji Kwalifikacyjnej i uchwała jej regulamin działania,
- 5) nadaje w formie świadectwa, na wniosek Komisji Kwalifikacyjnej, uprawnienia zawodowe lub na jej wniosek wydaje decyzje o odmowie nadania uprawnień,
- 6) reprezentuje samorząd wobec organów administracji publicznej oraz organizacji społecznych, zawodowych samorządowych i innych,
- 7) uchyla uchwały rad wojewódzkich izb,
- 8) współdziała w kształtowaniu i stosowaniu przepisów prawa w zakresie geodezji i kartografii,
- 9) tworzy i aktualizuje standardy zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii,
- 10) opiniuje projekty aktów prawnych dotyczących dziedzin związanych z geodezją i kartografią,
- 11) uchwała standardy zawodowe w zakresie geodezji i kartografii,
- 12) wydaje wytyczne w sprawie wysokości opłat za prace geodezyjne i kartograficzne wykonywane przez członków samorządu w rozumieniu art. 11,
- 13) ustala programy doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków samorządu,
- 14) prowadzi centralny rejestr geodetów i kartografów posiadających uprawnienia zawodowe,
- 15) zarządza i rozporządza majątkiem oraz dochodami Krajowej Izby,

- 16) przedstawia ministrowi właściwemu do spraw architektury i budownictwa coroczne informacje o działalności Krajowej Izby,
- 17) ustala sumę gwarancyjną w zakresie ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej w związku z wykonywaniem zawodu,
- 18) realizuje inne zadania statutowe nie zastrzeżone dla innych organów.

7. Krajowa Komisja Rewizyjna kontroluje statutową, finansową i gospodarczą działalność Krajowej Izby,

8. Krajowy Sąd Dyscyplinarny rozpatruje jako sąd drugiej instancji odwołania od orzeczeń wojewódzkich sądów dyscyplinarnych oraz rozpatruje jako sąd pierwszej instancji sprawy członków organów Krajowej Rady i rad wojewódzkich. Odwołania od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego wydanych w pierwszej instancji rozpatruje ten sam sąd w innym, rozszerzonym składzie.

9. Od orzeczenia wydanego przez Krajowy Sąd Dyscyplinarny przysługuje stronom prawo apelacji do Sądu Okręgowego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia treści orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

10. Komisja Kwalifikacyjna prowadzi postępowanie kwalifikacyjne w sprawach nadawania uprawnień w zakresie geodezji i kartografii.

Art. 46⁹ 1. Organami wojewódzkich izb samorządu są:

- 1) wojewódzki zjazd izby,
- 2) wojewódzka rada izby,
- 3) wojewódzka komisja rewizyjna,
- 4) wojewódzki sąd dyscyplinarny,
- 5) wojewódzki rzecznik odpowiedzialności zawodowej.

2. W wojewódzkim zjeździe izby uczestniczą wszyscy członkowie wojewódzkiej izby. Jeżeli liczba członków wojewódzkiej izby przekracza 250 osób, zjazd wojewódzkiej izby stanowią delegaci wybrani na zebraniach zwoływanych dla poszczególnych rejonów objętych działalnością danej izby.

3. Wojewódzki zjazd izby zwoływany przez wojewódzką radę izby odbywa się jako sprawozdawczy raz w roku, a jako sprawozdawczo-wyborczy co 4 lata.

4. Nadzwyczajny wojewódzki zjazd izby zwołuje wojewódzka rada izby z własnej inicjatywy lub na wniosek Krajowej Rady Izby, wojewódzkiej komisji rewizyjnej albo co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków wojewódzkiej izby w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku.

5. Do właściwości wojewódzkiego zjazdu izby należy w szczególności:

- 1) ustalanie zasad gospodarki finansowej wojewódzkiej izby oraz uchwalenie budżetu wojewódzkiej izby,
- 2) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań z działalności organów wojewódzkiej izby,
- 3) udzielanie absolutorium wojewódzkiej radzie izby,
- 4) ustalanie liczby członków organów wojewódzkiej izby i ich wybór, w zgodności ze statutem izby,
- 5) wybór delegatów na Krajowy Zjazd Izby.

6. Wojewódzka rada izby wykonuje zadania samorządu na obszarze działania izby w okresie między zjazdami, w szczególności:

- 1) kieruje działalnością wojewódzkiej izby,
- 2) wykonuje uchwały wojewódzkiego zjazdu izby,
- 3) dokonuje podziału obszaru działania wojewódzkiej izby na rejon i ustala liczbę delegatów na wojewódzki zjazd,
- 4) sporządza sprawozdania z wykonania budżetu,

- 5) składa wojewódzkiemu zjazdowi izby sprawozdania ze swojej działalności,
- 6) wykonuje zadania zlecone przez Krajową Izbę,
- 7) reprezentuje samorząd zawodowy przed organami administracji publicznej oraz organizacji społecznych, zawodowych i innych,
- 8) podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę członków wojewódzkiej izby oraz skreślenia z listy lub zawieszenia w prawach członka,
- 9) prowadzi listę członków wojewódzkiej izby,
- 10) występuje do wojewódzkiego sądu dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

7. Wojewódzka komisja rewizyjna kontroluje działalność statutową, finansową i gospodarczą wojewódzkiej izby.

8. Wojewódzki sąd dyscyplinarny rozpatruje sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej, wniesione przez wojewódzkiego rzecznika odpowiedzialności zawodowej lub wojewódzką radę izby.

9. Wojewódzki rzecznik odpowiedzialności zawodowej prowadzi postępowanie wyjaśniające oraz sprawuje funkcję oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków samorządu.

Art. 46^h 1. Członek samorządu ma bierne i czynne prawo wyborcze.

2. Członek samorządu ma prawo:

- 1) korzystać z pomocy izby w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienia właściwych warunków wykonywania zawodu,
- 2) korzystać z ochrony i pomocy prawnej izby,
- 3) korzystać z działalności samopomocowej,
- 4) składać skargi na nieetyczne zachowanie członków samorządu oraz na niezgodną ze statutem działalność organów izby.

3. Członek samorządu jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przy wykonywaniu czynności zawodowych przepisów prawa i standardów zawodowych oraz zasad etyki zawodowej,
- 2) stosować się do uchwał organów izby,
- 3) regularnie opłacać składki członkowskie,
- 4) ubezpieczyć się od odpowiedzialności cywilnej za szkody mogące wyniknąć w związku z wykonywaniem czynności zawodowych.

4. Członek samorządu nie wypełniający obowiązków, o których mowa w ust. 2, podlega odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej. Do orzekania powołane są sądy dyscyplinarne.

5. Obwiniony może ustanowić obrońcę spośród członków samorządu, adwokatów lub radców prawnych.

6. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od chwili popełnienia przewinienia upłynęły 3 lata.

7. Wojewódzkie sądy dyscyplinarne, na wniosek członka samorządu i za pisemną zgodą wszystkich stron mogą rozpatrywać, jako sądy polubowne, spory między członkami samorządu oraz między członkami samorządu a innymi podmiotami, jeżeli spory te dotyczą wykonywania zawodu przez członków samorządu.

Art. 46ⁱ 1. Działalność samorządu zawodowego jest finansowana z jego majątku.

2. Majątek samorządu zawodowego stanowią środki finansowe oraz nieruchomości i mienie ruchome.

3. Majątek samorządu zawodowego powstaje:

- 1) ze składek członkowskich,
- 2) z zapisów, darowizn i dotacji,
- 3) z wpływów z działalności gospodarczej,
- 4) z innych wpływów.

Art. 46^j (treść tego artykułu zostanie zamieszczona w rozdziale 10 – przepisy przejściowe i końcowe, ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne)

1. Minister właściwy do spraw architektury i budownictwa, w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej zmiany do ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, powoła Komitet Organizacyjny Izby Geodetów i Kartografów, zapewniając środki na rozpoczęcie jego działalności.

2. Zadaniem Komitetu, o którym mowa w ust. 1, jest :

- 1) opracowanie projektów regulaminów pierwszego Krajowego

- 2) Zjazdu Izby i regulaminu wyborów delegatów na ten Zjazd, zwołanie, zgodnie z przepisami ustawy, pierwszych zjazdów wojewódzkich izb oraz Krajowego Zjazdu Izby w terminie 1 roku od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Do czasu wyboru organów Krajowej Izby, Komitet posiada uprawnienia Krajowej Rady Izby.

4. Minister Finansów w drodze rozporządzenia ustali zasady ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w związku z wykonywaniem zawodu.

5. W rozporządzeniu Rady Ministrów z 13.11.2001 w sprawie dokumentów, jakie zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków uprawniających do udziału w postępowaniu o zamówienie publiczne (Dz.U. Nr 133 poz. 1484), w §1 ust. 3 po tekście: *przedstawienie dokumentów stwierdzających posiadanie uprawnień* dopisać: oraz przynależność do samorządu zawodowego.

Propozycje zmian do rozdziału 8 „Uprawnienia zawodowe” ustawy Pgik (opracowanie Geodezyjnej Izby Gospodarczej oraz Krajowego Związku Pracodawców Firm Geodezyjnych i Kartograficznych z 15 lutego 2002 r.)

1. W art. 42 ust. 2 pkt 2 skreślić drugą część zdania, czyli pozostawić je w brzmieniu:

2) wykonywanie czynności rzeczoznawcy z zakresu prac geodezyjnych i kartograficznych,

Uzasadnienie: czynności rzeczoznawcy mogą dotyczyć różnych prac geodezyjnych i kartograficznych, niekoniecznie podlegających zgłoszeniu do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, np. ekspertyzy czy oceny zakresu i jakości prac geodezyjnych związanych z obsługą budownictwa.

2. W art. 42 dodać ust. 3a w brzmieniu:

3a. Inspektora nadzoru z zakresu geodezji i kartografii ustanawia się w przypadku wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych finansowanych ze środków budżetowych zleczanych w trybie przetargowym, o wysokim stopniu złożoności pod względem technicznym lub prawnym oraz w przypadkach wykonywania prac geodezyjnych mających znaczenie dla bezpieczeństwa obiektów budowlanych, zdrowia lub życia ludzkiego.

3. W art. 44 ust. 1 pkt 1 skreślić wyrazy „lub średnie”, czyli pozostawić brzmienie:

1) posiadają wyższe wykształcenie geodezyjne,

Uzasadnienie: charakter i współczesne wymogi zawodu geodety uprawnionego wymagają wykształcenia wyższego kierunkowego.

4. W art. 44 ust. 1 pkt 4 zastąpić brzmieniem:

3) korzystają w pełni z praw publicznych.

Uzasadnienie: dotychczasowy wymóg, by osoba posiadała nie-naganną opinię zawodową, nie jest realizowany, ponadto przepis nie określa, kto taką opinię ma wydawać i na jakiej podstawie (osoba może nie należeć do organizacji społecznej lub pracuje w małej jednostce). Proponowany zapis jest konieczny, a ponadto wymóg ten stosowany jest przy nadawaniu innych uprawnień zawodowych.

5. W art. 44 dodać ust. 3a, 3b, 3c w brzmieniu:

3a. Osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego mogą otrzymać uprawnienia zawodowe po spełnieniu wymogów określonych w ust. 1 oraz po wykazaniu się biegłą znajomością języka polskiego. Wymóg wykształcenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, uznaje się za spełniony, jeżeli osoba ubiegająca się o uprawnienia ukończyła studia wyższe zagraniczne uznane w Polsce za równorzędne.

3b. Rzeczoznawcą w dziedzinie geodezji lub kartografii oraz osobą uprawnioną do pełnienia funkcji inspektora nadzoru w zakresie geodezji i kartografii może być osoba, która:

- 1) posiada wyższe wykształcenie geodezyjne lub kartograficzne,
- 2) posiada co najmniej pięć lat praktyki zawodowej odbytej po uzyskaniu uprawnień zawodowych,
- 3) legitymuje się znaczącym dorobkiem naukowym lub zawodowym w danej specjalności.

3c. Właściwy organ samorządu zawodowego, na wniosek zainteresowanego i po przeprowadzeniu postępowania weryfikacyjnego, stwierdza świadectwem nadanie tytułu rzeczoznawcy lub tytułu do pełnienia funkcji inspektora nadzoru.

Uzasadnienie: od osób wykonujących czynności rzeczoznawcy lub pełniących funkcję inspektora nadzoru wymagane są szczególne kwalifikacje oraz duże doświadczenie zawodowe.

6. Dodać art. 45a w brzmieniu:

Art. 45a. Osoba wykonująca czynności zawodowe na podstawie posiadanych uprawnień w zakresie geodezji i kartografii jest zobowiązana do:

- 1) stałego doskonalenia kwalifikacji zawodowych,
- 2) zachowania zasady poufności informacji uzyskanych w toku wykonywania czynności zawodowych.

Uzasadnienie proponowanych zmian

Projekt proponowanych zmian do ustawy z 17 maja 1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (DzU z 2000 r. nr 100, poz. 1086) przewiduje powołanie samorządu zawodowego geodetów i kartografów poprzez określenie jego kompetencji w ustawie ustrojowej dotyczącej geodezji i kartografii. W podobny sposób uregulowane zostały kompetencje samorządów zawodowych między innymi: notariuszy, adwokatów, radców prawnych, biegłych rewidentów, rzeczników patentowych. Inne samorzady zawodowe regulowane są nie w macierzystych ustawach, lecz ustawach odrębnych.

Przepisy art. 17 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mówią, iż ustawodawca może powoływać do życia samorzady zawodowe, reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczęć nad należytych wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Proponowane zmiany nie naruszają art. 17 ust. 2 Konstytucji RP stanowiącego, że samorzady nie mogą naruszać wolności wykonywania zawodu ani ograniczać wolności podejmowania działalności gospodarczej

Projekt przewiduje, że w randze ustawowej uregulowane zostaną podstawowe zasady ustrojowe samorządu zawodowego geodetów i kartografów, pozostawiając rozstrzygnięcia szczegółowe do umieszczenia w statutach i regulaminach, w oparciu o które samorzady będą działać. Podobne rozwiązania funkcjonują w innych ustawach samorządowych i sprawdziły się w praktyce osób uprawiających wolne zawody.

Utworzenie samorządu zawodowego odbiurokratyzuje sposób nabywania uprawnień zawodowych, sprawdzania doskonalenia kwalifikacji zawodowych przez

osoby już te uprawnienia posiadające, a także zasady postępowania dyscyplinarnego – uwalniając te sprawy od ingerencji administracji publicznej. Poddane zostaną one wyłącznie ocenie wewnątrzśrodowiskowej, opartej na fachowości i etyce zawodowej. Nie oznacza to jednak braku kontroli – projekt przewiduje istnienie nadzoru ministra właściwego do spraw architektury i budownictwa, a także organu centralnego w zakresie geodezji i kartografii nad przestrzeganiem prawa przez izbę samorządową. Wprowadzenie samorządu zawodowego nie ograniczy dostępu do zawodu. Pozostaną w mocy przepisy ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* w zakresie wymogów, jakie powinni spełniać kandydaci ubiegający się o uprawnienia zawodowe. Nie będzie więc ograniczeń ilościowych dla osób zainteresowanych zawodem, które wykażą się wysokim poziomem wiedzy teoretycznej i praktycznej oraz zaakceptują prawa i obowiązki statutowe członków samorządu.

Obowiązkowa przynależność do samorządu przyczyni się do poprawy jakości i rzetelności w świadczeniu usług w zakresie geodezji i kartografii oraz przestrzegania zasad etyki zawodowej, co jest zbieżne z powołanym wyżej konstytucyjnym celem tworzenia samorządów zawodowych. Zawód geodety i kartografa nosi cechy wolnego zawodu, co wymaga od osób wykonujących go, oprócz doświadczenia zawodowego solidnej wiedzy teoretycznej. Dlatego też w projekcie zapisano, że osoby te muszą legitymować się dyplomem wyższej uczelni o kierunku geodezja i kartografia. Ze względu jednak na liczną rzeszę geodetów-techników posiadających już uprawnienia do wykonywania samodzielnych fun-

kcji w dziedzinie geodezji i kartografii, uznając zasadę praw nabytych, dopuszcza się ich członkostwo w samorządzie.

Projekt porządkuje w sposób systemowy organizację zawodu, prawa i obowiązki członków samorządu, zasady gospodarowania mieniem samorządu, jego organy i demokratyczne zasady ich wyborów.

Proponowane rozwiązania dotyczące samorządu zawodowego geodetów i kartografów, podobnie do rozwiązań innych samorządów zawodowych, stosują zasadę powszechności, polegającą na tym, że przynależność do samorządu osób wykonujących samodzielnie zawód jest obligatoryjna. Oznacza to, że czynności te może wykonywać tylko osoba będąca członkiem samorządu. W praktyce ogranicza się więc, wzorem rozwiązań przyjętych w Europie, możliwość wykorzystywania uprawnień zawodowych do członków samorządu.

Budżet państwa zwolniony zostanie z kosztów sprawowania nadzoru i obsługi administracyjnej geodetów uprawnionych, a poniesie jedynie wydatki niezbędne w fazie organizacji samorządu, które następnie zostaną zrekompensowane. Ideę samorządności w geodezji środowisko zawodowe postulowało wprowadzić w życie już w 1939 r. w projekcie „Ustawy o izbach mierniczych” skierowanym do ówczesnego ministra spraw wewnętrznych. Wojna uniemożliwiła jej uchwalenie przez Sejm. Wprowadzenie do ustawy samorządu zawodowego wymaga niektórych zmian w ustawie *Prawo geodezyjne i kartograficzne*, a w szczególności w rozdziale 8 „Uprawnienia zawodowe do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii”, co także przedstawiamy w propozycji zmian. ■

R E K L A M A

SPECJALNA OFERTA CENOWA
TYLKO W MARCU I KWIETNIU 2002

SKANERY A0

OBNIŻKA

Skanery VIDAR

- rozdzielczość 1650 dpi,
- szerokość do 54",
- dokładność 0,05%,
- grubość oryginału do 12 mm,
- system skanujący prostopadły, bez luster,
- 4WD - 4 napędzane rolki prowadzące,
- oprogramowanie Copy Sysystems.

CEN

Atrium

Opole, tel. (0-77) 458 16 81
Warszawa, tel. (0-22) 751 91 52
<http://www.atrium.com.pl>